

ŠTATELJI! Prosim, pogledajte na številke polov naslova za dan, ke Vaša napredna poteča. V teh časih splošno anja cen, potrebuje list slovanje. Skušajte imeti n. vnaprej plačano.

1116 E. 72nd St. Gorale

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 114 — VOLUME LII. — LETNIK LII. NEW YORK, MONDAY, JUNE 12, 1944 — PONEDELJEK, 12. JUNIJA, 1944

UDAR PROTI FINSKI

Rusko vrhovno armadno poveljstvo je po maršalu Stalinu y nedeljo ponočni naznanilo pričetek nove ofenzive proti nemški in finski armadi v Kareliji. Rdeča armada je na 25 milj dolgi fronti prebila sovražno črto in napredovala 15 milj. — Zavzetih je bilo nad 80 obljudenih krajev, med njimi tudi Terijoki, 6 milj zapadno od rusko-finske meje iz leta 1938.

ZMAGO PO SEVASTOPOLU MOSKVA PROSLAVIJA PRVO VELIKO

Moskva je to zmago proslavila z 20 salvami iz 224 topov. Na milijone rdečih in zelenih luči je razsvetljevalo nebo. Ljudje so napolnili ulice, da prvič zopet obhajajo veliko zmago po padu Sevastopola 10. maja.

Trde so bile Stalinove besede za Finsko, ko je končal svoje dnevno povelje z besedami: "Smrt nemškim in finskiim vpadnikom!"

TRMOGLAVOST FINSKIH PREDSTAVNIKOV

Finska je pred več tedni zavrnila ruske mirovne pogoje, nazvalis temu, da so finsko vlado prosili, da sprejme pogoje, predsednik Roosevelt, švedski kralj in mnogi drugi, ki so pogoje smatrali za velikičudne.

Prvo uradno poročilo, da je rdeča armada pričela ofenzivo proti Finski, je objavil vnani komisar Vjačeslav M. Molotov na banketu v počast obhajanja druge obletnice vojaške pomoči med Sovjetsko unijo in Združenimi državami.

L. A. GOVOROV, POVELJUJE RUSE

Ofenzivo proti Finski vodi general Leonid A. Govorov, poveljnik leningradske armade. General Govorov je bil poveljnik ruske artilerije leta 1940, ko je rdeča armada razbila Mannerheimovo črto.

Poročilo ruskega vrhovnega poveljstva naznanja, da je rdeča armada zbrala artilerijo in zračno silo, da je prebila močno utrjeno črto severno od Leningrada.

To je tudi edina fronta, ki jo omenja večerajšnje rusko vojno poročilo.

RUSKE BOJNE LADJE V AKCIJI

Rdeči armadi v novi ofenzivi pomagajo ruske bojne ladje, ki so stale v Finskem zalivu in so obstreljevale finske postojanke.

Rusko polnočno poročilo pravi, da se je ofenziva pričela v soboto in da so topovi in bombe iz zraka v treh urah razbile močne utrdbe.

ARTILERIJA JE Z VSO SILO UDARILA

Samo ne enem kraju je bilo razbitih 270 finskih stolpičev iz cimenta. Za artilerijskem ognjem je šla v boj infanterija s tanki. Ena armada je prodirala ob Leningrad-Viborg železnici in po cesti ter zavzela Rajajoki, 17 milj severozapadno od Leningrada ter je prodirala dalje proti Oulii, Kuokskali in Kellomaki in je pri Terijoki dospela pet milj čez mejo iz leta 1930 in 165 milj od Helsinkijev. Na tem kraju so Rusi takoj vdarili čez reko Sestro.

Štrajk pivovarniških voznikov v New Jersey

Iz bližnjega Newarka, N. J., se poroča, da je tamkaj pričelo štrajkati 1200 voznikov pive v steklenicah, ki so zaposleni v sedmih tamošnjih velikih pivovarnah. Njim so se tudi pridružili delavci, ki so zaposleni pri strojih za natanje pive v steklenice. Vsled štrajka, je dovoz pive iz omenjenih pivovarn v pokrajino severnega New Jersey, kakor tudi v mesto New York in južne okraje države New York, za sedaj ustavljen.

Omenjeni delavci zahtevajo, da se jim tedenska plača poviša za \$4.60 in da se jim dnevne delavne ure pomanjšajo od deset na osem ur.

ZAVEZNIŠKO BOMBARDIRANJE ATENSKEGA PRISTANIŠČA

Slika kaže prisor v pristanišču Aten na Grškem, ko so zavezniški bombniki bombardirali pomole in ladje.

VPAD SE JE PRIČEL... Podprite ga! Kupite bond 5. Vojnega posojila.

Nemci v Italiji se branijo

Nemci, ki so bili neprestano na divjem begu, odkar je peta zavezniška armada zavzela Rim, se je vstavila in se postavila v bran pri neki vasi nekaj milj severovzhodno od Viterba, ki je 40 milj od Rima.

Associated Press poroča, da so bili zavezniški, ki so podili Nemce po 15 milj na dan, naenkrat vstavljeni, ko so Nemci pričeli streljati s svojimi slovitimi 88-milimetarskimi topovi in protitančnimi topovi. Zavezniški so naglo postavili v bojno črto tanke, infanterijo in artilerijo in kmalu se je razvila silno vroča bitka.

Peta armada je tekom zasledovanja enega tedna prehitela in odrezala več močnih nemških oddelkov — nemške 14. armade. Zavzela je tudi staro mesto Tuscanijo, 13 milj severovzhodno od Tarquinije, ki je bila zavzeta v soboto.

Nemci so se pričeli umikati tudi ob Jadranu pred angleško osmo armado in zavezniški so napredovali pet milj ter so zavzeli porušene kraje Orsogno, Guardiglele, Giuliano, Migliano in Filetto ter prekopali reko Foro.

Osmo armado je napredovala tudi vzhodno od Rima in mora prodirati čez razvaline in minska polja; zavzela je Moricone, 11 milj severno od Tivoli in Arsoli, 9 m od Subiaco.

STALIN HOČE MOČNO POLJSKO

Dr. Oscar Lange se je vrnil iz Moskve in povedal časnikarjem o govoru s Stalinom.

V petek je na časnikarski konferenci dr. Oscar Lane, ki je rodolom Poljak in profesor gospodarske znanosti na Čikaskem vseučilišču in ki je 17. maja imel razgovor z maršalom Stalinom v Moskvi, je rekel, da Stalin hoče imeti veliko, močno in neodvisno Poljsko. Ni pa hotel povedati, kaj mu je Stalin rekel glede spora zaradi meje med Rusijo in Poljsko.

Dr. Lange je bil v Rusiji šest tednov in ga je povabila Zveza poljskih patriotov z odobravanjem sovjetske vlade. V četrtek se je zopet vrnil v Chicago.

"Rusija misli o Poljski kot o svoji zavezniči," je rekel Stalin dr. Langeju.

"Sovjetska unija se ne mara vmešavati v politične, gospodarske in družabne zadeve Poljske," je med drugim rekel Stalin. "To bo vse svobodno določil poljski narod."

Dr. Lange je rekel, da je bil Stalin v svojih obljubah popolnoma odkrit. Dodal je, da bi bila poljska armada, ki jo je oborožila Rusija in ki hoče po veliki večini imeti neodvisno, nekomunistično Poljsko, velika nevarnost za Rusijo, ako bi se sovjetska vlada neprijazno obnašala proti Poljski.

Dr. Lange je rekel, da poljska armada v Rusiji mnogo bolj podpira Zvezo poljskih patriotov kot pa poljsko zamejno vlado v Londonu.

Gen. Clark pri papežu

Poveljnik zavezniške pete armade v Italiji general Mark W. Clark je bil v četrtek pri papežu v avdienci. Ž njim je bilo tudi nekaj drugih častnikov in papež je govoril v angleščini deset minut. Generalu Clarku se je zahvalil za prehranjevanje rimskega prebivalstva.

Papež je tudi generala Clarka prosil, da pošlje iskrene pozdrave predsed. Rooseveltu.

Američani zavzeli Lison

Dve ameriški diviziji sta zavzeli malo mestece Lison, 5 milj jugovzhodno od Isigny ter sta napredovali čez poplavljeni pokrajino šest milj in dospeli do roba Foret de Crisy.

S tem napredkom Američani ogrožajo nemško garnizijo v St. Lo, ki je glavno prometno središče za polotok Cherbourg južno od Carentana.

Ta veliki uspeh, ki se je pričel od Isigny-Trevieres črte, je dosegel general Omar Bradley, ki je vdaril na svojem skrajnem desnem krilu. Amerikanci se sedaj bore severno in južno od Montebourga, 16 milj jugovzhodno od Cherbourga ter so prekopali reko Merderet severozapadno od Carentana.

Po kratkem, pa vročem boju so ob istem času Angleži zavzeli Tilly-sur-Seulles. V teh bojih sta kopni armadi pomagali razbijati utrdbe dve križarki Argonaut in Orion. Včeraj popoldne je sovražnik napadal ob reki Seulles, toda angleška infanterija je odbila vse napade.

Z večerajšnjimi pridobitvami na osrednji fronti so zavezniški razširili svoje vpadno mostišče na 600 kvadratnih milj, kar je že dovolj ozemlja, da morejo zavezniški pričeti kako večjo ofenzivo in prevzeti iniajativno. Nemci pa se trdno drže v Caenu in Carentanu in zavezniški morajo zavzeti najprej ti dve močni postojanki, predno morejo pričeti kako večjo ofenzivo.

Poglavitni cilj ameriške armade je odrezati Cherbourg polotok od ostale Francije, da pa to dosežejo, morajo zavzeti najprej Carentan. Gen. Bradley prodira ob vzhodnem bregu polotoka naravnost proti Cherbourgu. Ker pa je veliko pristanišče od juga zavarovano z verigo hribov, Brodaley najbrže ne bo skušal zavzeti mesta s frontalnim napadom, temveč bo obšel gorovje.

Včeraj so zavezniški navzlic slabemu vremenu dobili močna ojačenja in velike zaloge municije in drugega vojnega materiala. Angleški in ameriški bombniki so bombardirali nemške prometne zveze ter infanterijske in tamčne skupine, ki so bile na poti na fronto.

V zavezniškem glavnem satnu vlada veliko zadovoljstvo, ker zavezniški sedaj trdno drže mostišče. Spočetka se je bilo bati, da bi Nemci z močnim odporom mogli preprečiti izkrcanje velike armade, toda, ker feldmaršal Rommel ni takoj sprejel boja, je imel general sir Bernard L. Montgomery dovolj časa, da je svojo vpadno armado znatno ojačil in je svoje postojanke utrdil. In sedaj ima general Montgomery okoli štiri armadne zборе, ali okoli 200,000 ameriških in angleških vojakov.

Okoli Carentana so v teku zelo vroči boji in vsled preplavljenosti pokrajine skoro ni mogoče obkoliti mesta. Navzlic temu, da so zatvornice velikih jezer v ameriških rokah, je pri vsem tem voda še vedno zelo globoka.

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

NOVI ITALJANSKI KABINET JE PREZRL PRINCA UMBERTA

Italjanski podkralj princ Umberto se je vrnil iz Rima v Napolj le z majhnim upanjem, da bo savojski hiši še ohranjen italjanski kraljevski prestol.

Po uslavi bi moral podkralj poklicati Ivanoe Bonomija in ga prositi, da sestavi novo ministristvo, kakor je naprosil maršala Badoglio. Ko pa je Badoglio prišel v Rim, da sestavi vlado, so ga italjanske osvobodilne stranke zavrgle in so si izbrale Ivanoe Bonomija, ne da bi se prej posvetovala s princem Umberto, temveč so ga samo obvestile o svojem sklepu.

Najvažnejše pri tem pa je še to, da ministri niso prisegli zvestobe kralju, temveč so postavili novo zaprisego domovini ter so s tem dale kraljevemu namestniku vedeti, da bo ljudski plebiscit po vojni doobil, kakšno vlado hoče imeti.

Pomembno je tudi, da je republikansko mišljenje v Rimu mnogo močnejše kot pa Napolju, toda ni mogoče povedati, kako močno je republikansko mišljenje italjanskega naroda.

Novi kabineti je sestavljen iz mož, ki so bili vedno nasprotni fašizmu, zato pa tudi novi kabineti ni položil zaprisege v roke kraljevega namestnika, da s tem odstrani vsako senco fašizma.

Novo italjansko ministrstvo

Novo italjansko vladar, podkralj Umberto je sestavo nove vlade poveril 71 let staremu Ivanoe Bonomiju, ker maršal Badoglio te naloge ni hotel več prevzeti.

Bonomi je bil vodja podtalnega gibanja tekom zasedbe Rima. V njegovem kabinetu so med drugimi tudi grof Carlo Sforza, Benedetto Croce in komunist Palmiro Togliatti.

Bonomi bo poleg tega, da je ministrski predsednik, tudi vnani in notranji minister.

Elektrarna na kolesih

General Electric in American Car and Foundry družba gradita za rusko vlado premakljivo elektrarno, ki jo bo mogoče pejtati v kraje, ki jih bo rdeča armada osvobodila in bo mogoče popravljati železnice, pokvarjene železniške vozove, truke in drugo važne vojaške stvari.

Vsaka taka elektrarna obstoji iz desetih železniških voz in more proizvajati 3000 kilovatov elektrike v nekaj urah, ko se pripelje na kraj. Taka elektrarna na kolesih more dajati razsvetljavo mestu z 12,000 ljudi.

Ruska vlada je naročila 40 takih elektrarn in prvi tak vlak si je ogledal načelnik ruske nakupovalne komisije general L. G. Rudenko, ki je sprejel prvo elektrarno na vlakcu.

POSŁANIK FOTIČ ODPOKLICAN

Poročilo iz Londona pravi, da je nek zastopnik kralja Petra rekel, da je kralj odpoklican poslanika Konstantina Fotića iz Washingtona, kar znači, da hoče doseči sporazum z maršalom Titom in postaviti popolno edinstvo v deželi. Kot znano, je Fotić vedno podpiral generala Mihajloviča in je bil proti maršalu Titu in njegovi osvobodilni vojski.

General Pershing zasleduje vojno

General John J. Pershing, ki je star 83 let in je v prvi svetovni vojni bil poveljnik ameriške armade, zasleduje potek vojne v Walter Reed bolnišnici v Washingtonu.

Njegovi prijatelji pravijo, da se stari general zelo zanima za zavezniški vpad v Francijo. Iz vojnega urada ne prejema vojnih poročil, temveč je zadovoljen s poročili, ki jih bere v časopisih.

General Pershing je še vedno žal, da mu ob koncu svetovne vojne ni bilo dovoljeno, da bi nemško armado popolnoma porazil in bi peljal svojo vojsko v Berlin.

Rommel izgleda izmučen

Berlinski radio je sporočil, da feldmaršal Erwin Rommel, kateremu je Hitler naložil nalogo, da zadrži zavezniški naval na zapadu, izgleda, kot ne bi spal že najmanj dva dni.

Nek nemški časnikarski poročevalci je sporočili, da je feldmaršal Rommel rekel:

"Vem, da bodo moji fantje storili vse, kar je v njihovi moči, da vržejo anglo-ameriške vpadnike nazaj v morje. Toda to bo težavno delo."

Nemci uničili starinske spomenike v Italiji

Nemci so 31. maja zažgali dve rimski galeji (ladji), ki so jih na Mussolinijevo odredbo leta 1935 potegnili iz jezera Nemi s tem, da so vodo po izkopanih jarkih pustili izteči iz jezera.

Ravno tako so Nemci zažgali več starinskih stvari v muzeju v Nemi.

Nemci so tudi preplavili Pontinska močvirja, kjer je Mussolini dal izsušiti mnogo zemlje in so postavili tri moderne vasi s kmetijami.

Vse starodavne umetnine iz porušenega benediktinskega samostana na Monte Casino so še pravočasno odpeljali v Vatikan, kjer so varno shranjene.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Poljan, President; Ignace Huda, Treasurer; Joseph Lapsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.-; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.-.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno, nedelje in praznikov.
"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 1-1243

5. Vojno Posojilo

Danes se uradno prične prodajati bondi za peto vojno posojilo, ki naj prinese v zakladniški sklad v vojne namene 16 milijard, ali 16 tisoč milijonov dolarjev.

Po dolgem času je bila 6. junija odprta druga zavezniška fronta in marsikoga bo to dejstvo podžigalo, da bo kupil bond, misleč, da je sedaj treba podpreti vojni napor ameriške vlade, da bo uničena nacistična armada in da bo enkrat za vselej svet rešen fašizma.

Naš mladi fanti in moške izpostavljajo svoja mlada življenja nasproti sovražnim krogom. Marsikdo bo prinesel najvišjo žrtev na oltar svoje domovine — legel bo v grob. Plačilo za njegovo žrtev bo samo njegova zavest, da se je boril proti fašizmu in za demokracijo.

Mi na domači fronti se moramo zavedati velikega časa, ko se odločuje usoda sveta in naša dolžnost je, da naše vojske podpremo in jim damo vso pomoč, da bodo izvajali zmago in k temu moremo pomagati s tem, da kupimo vojne bonde, kajti le na ta način bo mogoče nadaljevati vojno proti nemški nacistični posasti.

Namen petega vojnega posojila je prodati bondev za najmanj 16 milijard dolarjev; od te vsote odpade na državo New York 30 odstotkov ali \$4,801,000,000, na mesto New York pa 25 odstotkov, ali \$4,154,808,000. Ta vsota za Greater New York bo za njegovih pet okrajev razdeljena naslednje:

Manhattan \$3,744,999,000, Brooklyn \$269,294,000; Queens \$80,603,000, Bronx \$47,201,000 in Richmond ali Staten Island \$12,011,000.

Posojilo 16 milijard dolarjev je največje posojilo v zgodovini sveta. Pa ta vsota je neobhodno potrebna v tako kritičnem času, ko zavezniške armade zmagujejo na vseh frontah in čimprej bo izvojevana zmaga, tem manj življenj bo žrtvovanih in tem več tega posojila bo ostalo v zvezni blagajni.

Da bomo mogli kupiti kar največ bondev petega vojnega posojila, se moramo v svojem zasebnem življenju omejiti na najpotrebnejše stvari. Ves preostali denar pa je treba vložiti v vojne bonde, kar bo vsakemu v poznejšem življenju samo v korist, kajti ta denar je samo posojilo vladi in je najbolj varno posojilo, pri tem pa bo vsakdo, ki kupi vojni bond, po deset letih dobil štiri dolarje za vsake tri dolarje, ki jih je plačal za vojni bond.

Kampanja za peto vojno posojilo se prične danes in bo končana 8. julija. Vendar pa bo vsak vojni bond, ki je bil kupljen po 1. juniju za pet vojno posojilo in vsak bond, ki bo kupljen do 31. junija,

s tem, da kupimo vojne bonde, pa ne bomo samo pomagali, da se bo mogla vojna nadaljevati, temveč bomo tudi s tem odvrnili nevarno inflacijo in s tem izboljšali gospodarski položaj dežele in bo tudi gospodarska zmaga.

Tekom kampanje bodo po vseh Združenih državah in zlasti po večjih mestih priredili marsikaj, kar bo bolj vlekel za nakup bondev.

Tako bodo v New Yorku vprizorili naslednje:

1. Na trikotnem trgu Times Square bo postavljen veliki kaski cash register, ki bo segal do četrtega nadstropja poslopija. Na njem bodo vsak dan zaznamovane vsote, za katere so bili prodani bondi istega dne. Na podstavku registra bodo sedem dni na teden prodajali bonde.

2. Umetniki gledališč in filmov bodo vprizorili "Blue Star" barko, ki bo plula po Hudsonu in umetniki bodo kazali razne prizore.

3. V Central Parku bo 2. ali 9. julija velika proslava v počast prostovoljnemu prodajalcem in prodajalkam bondev in v počast družinam, čiji sinovi se bore onstran morja.

NOVA IZDAJA

Hammondov

SVETOVNI

ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

EVROPA O INVAZIJI

Poroča Bert Wyler.

Iz Švice piše Bert Wyler na Overseas News Agency, dne 8. junija, sledeče:

Poročila z bojišč, radijska poročila in komunikacije od nevarnih virov iz osištne Evrope, tvorijo kaj zanimivo sliko o invaziji ob koncu tretjega dneva.

V Visji vlada zmešnjava, kjer se vodilni člani vlade niso prikazali od torka. Propagandni minister Philippe Henriot se je nenadoma pojavil v Berlinu, kjer je zagotovil novinarje in javnost, da je "Pariz popolnoma miren."

Francosko prebivalstvo poslušala De Gaullova povelja, da naj ostane disciplinirano. Držijo se tudi angleške nasvete, da naj ostanejo proč od strateških centrov, kot so tovarne, železniške postaje, in cestna križišča.

V večini nemških tovarnah za orožje v Franciji se je delo ustavilo. Nemške garnizije izgnajo svoje vojske. Samo nekaj SS čet in pa navadno oblečeni vojaki ostanejo. Glavni stan vlade maršala Petaina v Hotel du Parc je prazen, in domneva se, da se vlada spet seli v Bordeaux.

Milan je trpel preveč, da bi se njegovo prebivalstvo udeležilo splošnega veselja. Razen kakšne hitre razprodaje poselne izdaje Corriere della sera, smatrajo Italijane tam z a "mirne in udane v usodo".

Pač pa obhajajo slavnosti v partizanskih okrajih. Dvanajst ur po oznanilu o invaziji so partizanske formacije paradirale skozi ulice z velikimi zastavami in tribarvnimi letaki. Med srečnimi vzkliki prebivalstva.

Beograjski univerzitetni študenti so korakali po ulicah z mnogobarvnimi šopki rož, in splošno mnenje, da je ura obratna bližna, prevladuje.

Cela Grčija je bila elektrizirana zaradi poročil brez podlage, da so zavezniki izkrcali svoje čete pri Patrasu, na najsevernejši točki Peloponeza. — Nemci so v Grčiji nemudoma mobilizirali razpuščeno grško policijo, z grožnjo, da so grški policaji odgovorni s svojim življenjem za red.

Sofija je še vedno vznemirjena zaradi vladne krize, in ni

AMERICAN

WILD

LIFE

V knjigi je natančno poplano življenje posameznih živali, živčevje in um, in močno in v uraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjigo bral s velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenjeno to veliko delo študiju in petih knjigah, toda je slednjič izšla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajnem primahu POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AMERIŠKIH DIVJACINE.

Knjigo bo s slikam bral levec, ker dajeja in opisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; tamer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednje ribe, ker so v knjigi naštet vsi ribi, ki žive v AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in pripovedovanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v barvah in barvah, v velikosti cele strani, ter 1200 slik. Velikost knjige je 9 x 6 inč. Knjiga opisuje savane, potoke, ribe, kaze in živali, ki so navadno na našem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno s steklenimi okladi.

V ANGLEŠČINI

Cena \$3.50

Naročite pri:

KNJIGARNI

Glas Naroda

216 WEST 18th STREET

New York 11, N. Y.

se znamo, katero pot bo novi ministrski predsednik Ivan Bagriani ubral. Ker je tričetrt bolgarske prestolnice razdejane, je prebivalstvo v potrebi za hrano nezmerno pokazati veselje. Ni prav nič verjetno, da bi se zavezniki izkrcali v Grčiji, ker nihče ne verjame, da bo Bolgarska zmožna obdržati ozemlja, ki jih je ugrabila Grčiji.

V Bukaresti nosijo gospe rdeče, bele in plave rože, kar silno jezi nemške oficirje, in mnoge gizdavo govore o francosini.

Kraji Mihael je sprejel kmečkega voditelja Julio Maniu, in ga vprašal pod kakšnimi pogoji bi bil pripravljen postaviti novo vlado. Maršal Ion Antonescu je v Rumunski prestolnici, kar je nasprotno govoric, da je zbežal v Turčijo.

Prava slika Madžarske se prav nič ne sklada s telegrami, ki ga je poslal ministrski predsednik Doeme Sztojay Hitlerju, v katerem mu zagotavlja, da cela Madžarska goreče želi nemški uspeh. Nikdar še ni bilo v Budapešti toliko nasmejanih obrazov, kot sedaj, odkar se je pričela invazija. Cela Madžarska je prepričana, da bo Nemčija zlomljena pred zimo, in z globnim veseljem opozarja budapeška javnost nemške vojske na invazijo s tem, da citira Hitlerjevo prorokovanje "da se mora sovražnik smatrati za srečnega, če lahko ostane na kontinentu devet ur."

O ODPUŠČENIH VOJAKIH

Urad za Vojno obvestila je izdal poročilo o odpuščenih veteranih v sedanji vojni in njihovem povratku v civilne službe. Poročilo je bilo izdano na podlagi informacije iz Uslužbene urada Združenih držav Vojne delavske komisije; administracije za veterane; nabornega urada; vojske; mornarice, in urada za poklicno izveščanje, in federalne zavarovalne agencije.

Glavne točke iz poročila so sledeče:

Odpuščeni veterani iz sedanje vojne vstopajo v industrijo približno 70,000 na mesec. Večina jih gre v službe za vojno produkcijo.

Več kot 74,000 veteranov iz sedanje vojne je vstopilo v civilne službe v februarju in marcu, 1944.

Veterani iščejo druge službe, kot pa so jih imeli pred vstopom v armado. Samo 25 procentov teh veteranov, ki so bili odpuščeni iz bolnice od 1. maja 1940 do sedaj, se je vrnilo v iste službe, ki so jih imeli pred vojno.

Več odpuščenih veteranov iz sedanje vojne je prevzelo službe v vojni produkciji. Od 31. marca, 1944, je Administracija za veterane podpirala 118,839 veteranov s penzijami.

V glavnem ostanejo pravice častno odpuščenega veterana nespremenjene: 1. Pravico ima do stare službe če jo hoče;

2. pravico do zdravniške oskrbe, penzijo za onemoglost, in izučenje za nov poklic, in

3. pravico do pomoči za novo službo.

Maše zadušnice na Osmi

Prihodnjo nedeljo, dne 18. t. m., se bo brala peta sveta maša zadušnica ob 10. uri dopoldne v slovenski cerkvi sv. Cirila na: 62 St. Marks Place, New York City, za pokojnega Anton Svetla, po namenu prijateljev iz Clevelanda, in nedeljo dne 25. t. m. ob 8 uri se bo brala peta sveta maša istotako za pok. Antona Svetla, ob 10. uri pa za pok. Alojza Corel, po namenu družine Corel iz Brooklyna.

ŽIVIZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani
Lično v platnu vezana.

Cena \$2

KNJIGARNA

SLOVENSKA PUBL.

COMPANY

216 W. 18th Street

New York 11

AMERICAN SLAV DAY

Unity Festival v New Yorku dne 18. junija.

Prihodnjo nedeljo dne 18. t. m., se vrši takozvani American Slav Day Unity Festival in sicer v Central Opera House, 205 East 67 Street, New York City. Ta prireditev je pod pokroviteljstvom "American Slav Congress of Greater New York. Vstopnice lahko dobite v uradu istega na 8 West 40th St., stanje 75 centov za osebo.

Program se prične ob 7.30 zvečer in je zelo obširen. Poleg različnih govornikov nastopajo tudi: Miss Ana Kopic in Miss Olga Turkovich-Christie; Miss Mary Vicar, sopran; Československo pevsko društvo "Česki Sokol"; rusko pevsko društvo; Karpatško-rusko pevsko društvo, Radiščeveva ruska plesna skupina; Miss Anna Nemeckay, poljska pevka.

Glavna točka programa pa bo prikazovanje dramatičnih prizorov jugoslovanskih partizanskih borilcev.

Vabljeni ste vsi rojaki in rojakinje iz Greater New Yorka in okolice, da se tega velikega festivala vdeležite. Pomislite, da sedaj se vsaki dolar tembolj potrebuje, ker gre v pomoč našim borecem osvobodilne fronte, ki se tako neustrašeno bojuje proti nazifasističnem krvoločkom in pohotnežem, ki so največji sovražniki vsega slovanstva.

Torej pridite v obilnem številu in pripeljte svoje prijatelje seboj.

(A. F. S.)

DOHODNINSKI DAVKI

Joseph D. Numan, Jr., ki je komisijonar za Notranje dohodke, je oznanil, da so povrnili en milijon denarja prejšnji teden na račun individualnega dohodninskega davka za 1943. Seveda je posvaril davkoplačevalce, da bo najbrže vzele več mesecev predno bodo ostali povratki povrnjeni. Vsa povratila čeki bo odposlan po pošti skozi krajevni izplačevalni urad Blagajniškega oddelka v davkoplačevalčevem lastnem okraju.

Komisijonar Numan, je odgovoril sledeče na neštevilna vprašanja davkoplačevalcev, kdaj naj pričakujejo povratke: Približno 18,000,000 davkoplačevalcev ima pravico na davčne povratke za leto 1943. Naša dolžnost je, da to opravimo čimprej mogoče.

Najprej smo ustregli zahtevam članov v vojski. Sedaj pa izdajamo davčne povratke v velikem številu civilistom.

Ker bo vsak davčni povratek odposlan takoj, ko bo pripravljen, ne bo treba davkoplačevalcu naslovno ukreniti. Če se davkoplačevalci prešli mora poslati stari in novi naslov. Nabiralju notranjih dohodkov v okraju, kjer je povratek v zapisi.

RAZGLEDNİK

KAKOR PRED 2000 LETI — TAKO SEDAJ

Sedaj, ko so zavezniške vojske pognale vojsko nemških barbarov iz Rima — in ker je smatrati mesto Rim kot zibelko sedanjega "civilizacije", smatramo umestnim in tudi koristnim, ako se nekoliko informiramo o napredku in končnem propadu Rima pred nekako 3100 leti.

In ako čitamo to zgodovino, vidimo, da so imeli v Rimu svoj "new deal" — že pred 2100 leti;

da je tedaj rimska vlada dobovala natančne cene vsem predmetom in jestvinam, katere so trgovci prodajali;

da je rimska vlada pred 2100 leti tudi določevala količino blaga, katerega je bil vsak posemezen opravičen kupiti — oziroma: v tem pogledu je bilo pred 2100 leti v Rimu ravno tako, kakor je pri nas, sedaj, v letu 1944 po našem številu let;

da so imeli pred 2100 leti v Rimu svoj "brain trust" in tudi reakcionaren senat, zajedno z volilno pravico, ki je bila državljanom rimskega imperija jamčena potom ustave — kakor sedaj tukaj — pri nas, itd.

Na srečo je rimska zgodovina, ki opisuje dobo, kakršna je bila v Rimu pred 2100 leti, ostala ohranjena do današnjih dni, in v naslednjih vrsticah podajamo to zgodovino, kakor je opisuje "Columbia Encyclopedia". — Vse to se čita kakor nekaka parodija z ozirom na današnje politične in družabne razmere, toda, ako primerjamo tedanje in sedanje čase, vidimo, da se na svetu do današnjih dni, ni skoraj ničesar spremenilo v tem pogledu.

Izvelek iz Columbia Encyclopedia:

"Brata Gracchi, rimska državnik in družabna reformer, sinova Tiberius Sempronius Gracchus, ki je bil general v Spaniji in dvakrat konzul (leta 169 in 163 pred Kristom) — in Kornelije, hčerke Scipio Africanusa. Oba brata je skrbno vzgojila njuna mati Kornelija.

"Tiberius Sempronius Gracchus, ki je umrl leta 133 pred Kristom, se je boril pri Kartagi leta 146 pred Kr., in na Španskem leta 137 pred Kr. — Tam je sklenil pogodbo z Numancijo, da je tako rešil svojo vojsko. Bil je v velikih skrbih radi položaja v Rimu in provincijah, kjer je takozvani "srednji stan" prebivalstva skoraj izginil na ta način, da je postalo vse bogastvo in tudi skoraj vsa zemljišča last malega števila ljudi (bogatašev).

Kot reformer, je Tiberius leta 133 pred Kr. zahteval tribunat (pravice) ljudstva, in ko je bil izvoljen (zastopnikom ljudstva), je predlagal zakonski predlog, ki je bil tudi sprejet pod imenom "LEX SEMPRONIA AGRARIA". Ta zakon je določal, da se javna zemljišča, katere so si bogataši prisvojili, porazdeljeval med ljudstvo. Njegov kolega Octavius, je vrtal ta zakon, in Tiberius je dosegel, da je bil Octavius odstavljen.

"Kasneje, istega leta, je umrl Attalus, kralj Pergama, ter ostavil svoje premoženje Rimu. Tiberius je takoj predlagal, da se to premoženje porabi tako, da se dobi potrebni kapital za siromake, katere naj se naseli na zemljiščih, ki naj se nabavijo na podlagi Sempronijanskega zakona.

"Tedaj so se vsilile priprave za volitve, in Tiberius je sklenil zopet postati kandidat, kar je tudi storil s tem, da je samega sebe imenoval kandidatom; senat je pa to nominacijo proglasil protizakonito in vsled tega so volitve preložili. Naslednjega dne je prišlo do velikih izgrediv in Tiberius je bil tem povodom umorjen. — Prvi trije komisarji, ki so upravljali zgoraj imenovano dedščino so bili: omenjeni Tiberius, njegov tast, Appius Claudius, in njegov brat, Caius Sempronius Gracchus, kateri slednji je umrl leta 121 pred Kristom.

"Po Tiberijevem umoru, postal je Caius upravitelj (Questor) v Sardiniji. Toda, ker je sanjal o svojem bratu, se je vrnil v Rim in leta 123 pred Kr. je kandidiral za Tribuno. Položaj je bil ravno tako slab, kakor tedaj, ko je njegov brat dosegel svoje uspehe. Omenjena dedščina je propadla, in bogataši so zopet postali vplivni. Posledica temu je bila, da je bil Caius izvoljen, ker njegova dolžnost (napram volilecem) je bila osvetiti svojega brata in dovrešiti njegovo (bratovo) delo. Ko je bil izvoljen, pričel je z celo vrsto reform: zgoraj omenjeni Sempronijanski zakon, katerega je med tem senat ovrzel, postal je zopet zakonom; za žito so potem bile določene maksimalne cene in diferenco med pravimi in maksimalnimi cenami je moralo poravnati državno zakladništvo (Aerarium).

"Caius je pridobil na svojo stran tudi viteze (equites), oziroma kapitaliste s tem, da jim je izročil pravo nastavljanje sodnike, katero pravo je dotedaj imel rimski senat. In ta "Lex judicaria", je delovala mnogo boljše, kakor prejšnji sistem imenovanja sodnikov.

"Leta 121 pred Kristom, je pa bil Caius pri volitvah porazen, in kmalu potem, ko je njegova službena doba potekla, je bil umorjen.

"Tekom naslednjih 10 let, so reakcionarni odpravili vse takozvane Gracchianske reforme, na kar so se zopet pričeli socialni in politični boji."

Opetujemo, da zgoraj omenjeni zgodovinski dogodki z oziroma na politični položaj v Rimu pred 2100 leti, ni kaka parodija, temveč zgodovina. In ako nadomestimo starodavna rimljanska imena z imeni nekaterih naših ustanov, zakonov in državnikov, vidimo, da se tokom zadnjih 2100 let na svetu ni mnogo spremenilo.

Podprite napad! — Kupujte bonde Vojnega posojila.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podarilo, in ravnetako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebitine. Da si rojaki zagotovijo redno dopolnjevanje lista, lahko gredo upravnistvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVLILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravnistvu nepotrebne stroške?

PISMO SLOVENSKEGA MORNARJA

Oglasil se je zopet Primorčan, ki je pred dvema tednoma napisal zanimivo poročilo o Primorju pod fašistom in o njihovih doživljajih med vojno.

Končno po devetih mesecih, odkar je fašizem prepadel, so vojski zavezniških držav zasledili Rim. Ampak odkritosrčno povem, ako bi te čete prišle do Trsta, bi bilo več veselja zame in za vse. Za nas pa bi vsaj vedeli, da naši reveži v starih krajih niso več tlačeni od nemškega in fašistovskega jarma. Dobro vem, kaj pomeni biti tlačeni pod tem jarmom. Pred nekaj časa smo bili pod nemnim, sedaj pa so reveži pod dvema. In mislim, da kar se dandanes godi na celi italijanski zemlji, so krivi prejšnji državni, ki so takrat vodili usodo Italije in njeno vojsko. Danes jih lahko peče vest in krivica.

Večmoma glavnih mest je porušeni, skoraj vsa trgovska mornarica je končala na Sredozemskem morju, ki je bila ena najmodernejših v Evropi. Vojaška mornarica je tudi napravila slab konec. To imata vse na svoji vesti samo kralj in pa Mussolini. Kaj so pa napravili v Abesiniji in v Španiji? Torej niso morda krivi oni? Posebno kralj, ki je preveč pustil črnuemu Mussu, da napravi, kar sam hoče. Niso morda italijanske čete razbile strupa, ker so videle, da bi bile obkoljene in da nimajo več rešitve? — Sam sem videl z lastnimi očmi te grozne slike.

Ko so zasedli Italijani Abesinijo, so začeli pošiljati v to deželo kakih 70 tisoč ljudi, da tam ostanejo in da gradijo cest, hiše in druge reči. Pa v našem času se je zelo izpremenilo, da človek ne bi verjel.

Pred poldrugim letom je morala fašistovska vlada skupno z Mednarodnim Rdečim Križem in Vatikanom prepeljati spet domov 35.000 tisoč ljudi, ampak samo ženske in male otroke.

Saj se leto ni od tega, ko smo napravili zadnjo pot v Južno-Afriko, štiri veliki parniki in na vsakem smo jih peljali 2500 teh nesrečnejšev. Ali niso vse to krivi oni? Italijansko ljudstvo bo dobro pomnilo, kar se dandanes godi.

Pa kaj so napravili v Španiji? Ali ni morda Mussolini kar pobijal španske ljudstvo? Pa italijanska propaganda je pisala, da se na Še čete branijo za prostost celotnega sveta. Ah, dobro smo videli, kakšno prostost nam so dali!

50 italijanskih centov davka. In tako so davki rasti, da je bilo grozno. In to verjamite mi, da je bila posledica Mussolinijevega obiska v Trstu.

Vse to delovanje je bilo za svetovno prostost! Verjamite, da gorje temu, ki je prišel v fašistične kremplje, zanj je bilo vse končano.

VVsaka oseba, posebno moški, pa so imeli najmanj po 3 agente za seboj, da so o njih poizvedovali, ali delajo kaj proti državi.

V Italiji so v tisti dobi, več novih sol sezidali, pa bi bilo boljše, da jih ne bi zgradili. V teh sofah so učili otroke samo čisto politiko, da so ponavljali na koncu leta bili pravi bedaki. Na mesto, da so jih učili računstvo, pisati ali čitati, pa so učenci vedno ven hodili marširati, — seveda v črni obleki, s sabljo in leseno puško, tako da nedolžni otroci so se samo slabo naučili.

Naši domači učitelji pa so bili 70 odstotkov premeščeni v Južno Italijo; gor k nam so pa prišli sami fašistovski učitelji in so morali tako učiti.

Ne bom pozabil mojega nečaka, ko je šel prvo leto v šolo, seveda ni znal ene italijanske besede in bil je v zadregi. In nekaj dni pozneje pa so poklicali v šolo očeta, in ga začeli zasramovati, ker je otrok bil rojen v Italiji in da ne zna italijanskega jezika. Kasneje pa ga je moral oče dati v privatno šolo, da se malo več privadi.

Ko so italijanske čete zasedle Ljubljano, so nekaj časa vse pustili, kar je bilo, izvenšeni eno samo reč, ki jim ni bila prijetna. Kar prvi dan so odstranili velik spomenik, ki ga je zgradila na trgu ljubljanske občine v spominu štirim tržaškim Slovincem, ki so bili na smrt obsojeni na tržaškem sodišču. Mislim, da je bila ta velika obravnava v Trstu znana po cellem svetu, in kasneje je vse to v Italiji imelo hude posledice. Po tej obravnavi so začeli delovati partizani po Sloveniji, v Dalmaciji in na Goriškem. In sedaj imajo danes partizani cele divizije in se bore proti Nemcem.

Slovenski mornar.

Jugoslovanski pomožni odbor v Ameriki, — slovenska sekcija 1840 W. 22nd Place, Chicago, potrebuje podporo vsakega rojaka, da lahko izvrši svoje tako nujno potrebno delo v pomoč našim domovini.

Domača fronta

Zveza vlada je v Washingtonu, D. C. in po drugih krajih postavila več uradov, ki dajejo prebivalstvu razne informacije in navodila, kaj je v vojnem času treba delati in tudi žrtvovati, in kaj je treba vedeti, da bo čimprej dobljena zmaga. — Take informacije in navodila objavljamo pod naslovom "Domača fronta."

Lahko, da bodo rasijski odbori izdali potrdila za peči

Krajevni odbori za vojne cene in odmerke bodo najbrže izdali rasijska potrdila za peči na premog in drva, aplikantom ne glede na kvotne omejitve, so rekli pri Uradu za upravo cen.

V splošnem je aplikant, ki ima pravico do nove peči tisti, ki nima peči v stanovanju ali delavnici, ali pa katerega peč se ne da več popraviti v doglednem času ali pa po zmernej ceni.

Ker je produkcija peči enaka totalnemu številu oseb, ki jih imajo pravico kupiti, in pa ker produkcija sponzori in poleti presega povpraševanje, je mogoče odpraviti omejitve za kvoto na peči, kurjene s premogom in drvi. To se nanaša samo na peči na drva in premog. Racionaliziranje peči se je začelo 24. avgusta, 1943.

Junjska avtomobilska kvota je nizka

Po poročilu iz Urada za upravo cen, je kvota za osebne avtomobile v juniju najnižja odkar se je pričela vojna.

Devet tisoč avtomobilov je bilo določenih za junij, z dodatnimi 2.350 kot krajeve rezerve in 1.260 kot narodne rezerve.

Te rezerve so bile ustanovljene za posebno nujne potrebe, ko so kvote porabljene. Na primer, če je kvota že porabljena in se zdravnik nujno rabi avtomobil, da pride do svojih pacientov, mu lahko dobavijo avtomobil iz preostale rezerve.

Samo šest sprememb v vrednosti znamk za predelana hranila

Urad za upravo cen je objavil, da je bilo narejenih samo šest sprememb v vrednosti znamk za predelana hranila za junjsko rasijsko dobo. Nove vrednosti v znamkah bodo veljavne od 4. junija do 1. julija.

Nič znamk ni treba za nkuhanje korenje, oranžni sok, oranžni-grapefruit sok, in samo grapefruit sok. — Vrednost v znamkah za grozdni sok je narasla za štiri točke za eno pajnto, to bo po novem torej 10 točk. Pineapple sok so zvišali za tri točke, od 12 do 15 za kanto št. 2.

To so spremembe samo za predelana hranila. Vrednost v znamkah za ukuhano sadje, posebni produkti in masla, ter drugih predelanih živil ostane neizpremenjena.

Odkjemalci za kurilno olje lahko rabijo kupone Dobe 1.

Urad za upravo cen je objavil, da odkjemalci za kurilno olje smejo rabiti kupon Dobe 1 za 1944-45 takoj, ko te kupone dobijo od krajevnega Odbora za odmerke in vojnih cen. Urad za upravo cen je podvil ta kupon zato, da se pospeši predaja kurilnega olja od trgovcev odkjemalcem predno se začne druga mrzla sezona.

Pri OPA so rekli, da so zgodnja dobavila velike važnosti v vojni. To bo pomagalo dobavljalcem, da bodo premagali težave, ki jih imajo z delavno silo in prevozom tako, da bodo razdelili dobavila čez daljšo dobo. Poleg tega pa bo napolnitev odkjemalcev tankov bolj zgodaj zelo pomagala, kar se tiče shranilne sposobnosti v 33-državnih rasijskih okrajih.

V OPA so dodali, da z sodelovanjem odkjemalcev, to se pravi vrnitev njihovih aplikacij za kurilno olje kakor hitro jih dobijo po pošti od ujoilovih krajevnih odborov, bodo odbori v nekaterih krajih najbrže mogli izdati rasijske velike pred 1. julijem, ki so ga prej oznanili kot začetek Dobe 1.

Pooblastilo za izdelovanje novih likalnikov

To je kaj razveseljiva novica za gospodinjice, ki so želje kupiti nove električne likalnike. Odbor za vojno produkcijo poroča, da je bila kvota 421.500 električnih likalnikov dodeljena izdelovalcu v Ontariu, v Kaliforniji. To prinese WPB pooblastila za produkcijo likalnikov v 1944 na 2.000.000.

Čeprav je Ontarijo, Kalifornija v drugi skupini delavskega okraja, kjer je delavstvo pomanjkljivo, krajevne državne agencije ne pričakujejo, da bo proizvodnja likalnikov motila produkcijo.

Tovarna v Ontariju je 28-ta tovarna, ki ji je Urad za vojno produkcijo dodelil kvoto za izdelovanje električnih likalnikov.

Pomagali ste mu dati novo priložnost — s svojo rabljeno mastjo!

NJEGOV AEROPLAN je v plamenih padel na tla, toda razprošeni zgolj trnega, zanesljivega nilona ga nesejo navzdol na varno. Vase porabljene masčobe so važne za izdelovanje nilona za padala in ravno tako za izdelovanje razstreljiv, zdravil, mila in drugega vojnega materijala.

DOKLER DAJETE več rabljenih masčob za vojne potrebine, boste zmanjšali potrebo vzeti sveže živilske masčobe... pomagajte, da ostanejo proste točke! Tako prihranite vsako dragoceno kapljico! Kadar je kana polna, jo nesite k svojem mesarju in dobili boste dve brezplačni rdeči točki in še za vsak funt. Varčujte, dokler ne pride zmagu!

Odobreno po OPA, WFA in WPB. Plačala industrija.

NEKAJ, KI BO ZANIMALO NAŠE FARMERJE

Vsak mesec žetev Noben mesec v letu ne mine, da bi ne imeli kje na svetu žetev. V januarju, ko je pri nas navadno polje pod snegom in ledom, in ko narava spi, imajo žetev v Avstraliji, na Novi Zelandiji, v enem delu republike Chile in v nekaterih krajinah Argentine.

V februarja se prične žetev v Indiji in Gornjem Egiptu. V marecu dozori žito v Perziji, Mali Aziji, Mehiki ter na otokih Cipru in Kubi. Maj prinese žetev v srednji Aziji, Kitajski, Japonski, Maroku ter severoameriških državah Texasu in Floridi.

V juniju je žetev v podunavskih državah, v Grčiji, v južnem delu Rusije, v Italiji, Španiji, Portugalskih, južnih krajih Francije in v južnih državah Severne Amerike.

V juliju žanjejo v južni Nemčiji, v severni Franciji, Švici, Angliji in ameriških severnih državah.

V avgustu dozori žito v Belgiji, na Holandskem, v severni Angliji in pri nas.

V septembru žanjejo žito na Škotskem, Švedskem, Norveškem in severnih krajih Rusije.

V oktobru se konča žetev na Škotskem. November in december sta meseca žetve v Severni Avstraliji, Peru, južni Afriki in Zadnji Indiji.

ŠE NEKAJ DELAVSKIH NOVIC

900 ljudi iz Barbados bo delalo tukaj na farmah

Uprava za vojno prehrano je dejala, da so ukrenili za transport približno 900 delavcev v Združene države iz Barbados, Britanska zahodna Indija, za poljedelske namene čez poletje in jesen.

Predstavniki WFA urada za delo so odšli v Bridgetown, prestolnico Barbados, da rekrutirajo delavce. Vseh 900 pričakujejo v sredi junija. Sedaj imajo v načrtu, da bodo uporabili te delavce v Middle West.

Livnice nastavljajo žene za različne službe

Lahko, da se bodo nekatere žene zanimale za službe v livnicah bolj, kot pa za običajne ženske službe v gotovih tovarnah, pravijo v U. S. Delavskega oddelku. Ta oddelk je poročal, da livnice že nameščajo žene v različne službe do gotove meje vključno umazani, težki in nevarni naravi dela.

Žene se nahajajo v premetavanju in mešanju peska in drugih neizurjenih vrstah dela pa prav do finega izdelovanja kalupov, v preizkušanju v kemičnih in metalurških laboratorijih, v različnih čistilnih oddelkih, kakor tudi v litju modelov, kar ni za žensko nič novega.

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

Razprodaja KNJIG po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

1 Domače živali
Spisal Damir Feigel	10 Dedek je pravil
Spisal Julij Slapšak
2 Kreutzerjeva sonata
Spisal L. N. Tolstoj	12 Podprije vpadi!
3 Andrej Ternove
Spisal Ivan Albrecht	12 Frank Baron Trenk
Po raznih virih napisal Gjuro Panduric
6 Poganjanje indijanskih misijonarjev
Spisal Josip Spillman	13 Pariški zlatar
Poslovenil Silvester K.
8 Pravljice
Zapisal H. Majar	14 Pravljice in pripovedke za mladino
Spisal Silvester Košutnik
	15 Suneški invalid
Spisal Silvester Košutnik

17 Vojnimir ali pojanstvo in krst
Spisal Josip Ogrinec	23 Zbrani spisi za mladino
Spisal Engelbert Gangl
18 Mladim srcem
Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Ksaver Melko	24 Andersonove pripovedke za mladino
Privedila Urv
19 Student naj bo
Spisal Fr. S. Finžgar	
22 Balade in romance
Spisal A. Askerc	

25 Duhovni boj
(Izdala družba sv. Mohorja)
L. Skupoli	33 Črne maske
(Igra) — L. Andrejev
26 Denar
Dr. Karl Engle — Poslovenil Dr. Albin Ogris	34 Antingone
(Igra) Poslovenil C. Golar
35 Praški Judek
Spillmannova povest — Prev. Josip Vole	36 Sveti Just
(Igra) — Spisal dr. F. Petronio
I G R E	38 Tončkove sanje na Miklavžev večer
(Igra) — J. Erbenkita F. Rojc
28 Magda
(Igra) — Alojzij Benec	
29 Peterčkove poslednje sanje
(Igra) — Pavel Golja	
30 Potopljeni zvon
(Igra) — Gerhart Hauptmann	
31 Revizor
(Igra) — Nikolaj Vasiljevič	
32 Spodobni ljudje
(Igra) — L. Lipovec	

Ker je zaloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo omejitve, da jih ne bo na ta naša bogata založba.

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Bojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročno, da se poslužujejo — UNITED STATES CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.

TOUMANOVA

Med najzanimivejšimi osebnostmi v Hollywoodu je Tumanova, slovita ruska ballerina, ki je pričela igrati za filme z Gregory Peck-om v RKO igri "DAYS OF GLORY", zanimivi romantični drami, ki jo je izdelal Vasey Robinson. Tumanova je bila rojena v železniškem tovornem vozu, ko je njen oče, ki je bil polkovnik v carski vojski, bežal pred revolucijo. Svoje ime je vzela po svojem rojstnem mestu Tuman v Sibiriji. Njeno pravo ime je Tamara Hasidovič-Borecki. Zrasla je v Parizu in je bila učnica slovne ruske plesalke pariske opere Pavlove. Je še samska in živi mirno s svojimi starši v Beverly Hills, Calif.

"Tu imate nekaj za branje," ji reče obrnivi se k Blanche. "Tako vam ne bode dolgčas."

"O, hvala lepa; jaz se nikdar ne dolgočasim. Sicer se moj boter kmalu vrne."

Gostilničarjeva hči se odstrani, Blanche sede k oknu ter odpre knjigo.

Na drugem koncu izbe se je popotnik zopet zamislil. Počutil je bil že, da ni več sam.

Po nekoliko časa vstane ter odpre veliko leseno skrinjo, ki je stala z mnogimi drugimi manjšimi v kotu izbinen.

Iz velike skrinje vzame dve opravljeni marioneti, ki ji ogleduje z otročjim veseljem. Njegovo obličje veselja zasveti. Prvi marioneti v roki, naredi, da oba lesena možička pozdravita in se poklonita.

"Dober dan Pavliha; dober dan Rigolo!" reče mož. "Nu, ali se ne bosta zahvalila svojemu očetu, da vaju je vzel iz posteljice?"

Trikrat zaporedoma se možičelja prikloneta.

"Že prav, že prav; a zdaj razgovarjajte se malo! Hitro najhben dvogovor, da razveselita očeta Rigoloja!"

Pavliha se vzravna, pomakne gornje truplo nazaj ter hrešče fistluje: "Pii, pii, brrr, brr, krr, krr, brr, brrr!!!"

Blanche se ob teh čudnih glasovih obrne ter radovedno gleda.

Zdajci se zasliši tanki glas malega Rigoloja. "Oj, prijatelj Pavliha! Poslušajte me! Meni se zdi, da ste to noč dobili nahod?" — To izreke se Rigolo silno zasmije ter dela, kakor da je obseden.

Pavliha (zmajaje z glavo): Brr! krr! brr! krrrrr!!!!

Rigolo: Povejte mi vendar, dobri možičelj; kje li smo? Naj le še bolj odpiram oči, zaman, ne vidim lepih topolov elysejskih poljan.

Pavliha: Brr! krr! Kaj tebi to mar, kje da si? Kaj tebi to mar, vprašam! To naj te ne briga! ...

Rigolo: Ti lahko tako govoriš, stari potepuh. Tebi je, se ve vseeno, kjer koli se klatiš. Tebi je vseeno, kjer koli nosiš svojo culico na hrbtu. Pa jaz sem Parižan in nikjer mi ni tako priležno, kakor v ljubem, lepem, zlatem, srebrnem gledišču v "Carre Marigny!"

Pavliha: Čujete, Rigolo, vi ste bili in ostanete osele!

Rigolo: Kaj pravite? Kaj pravite? Le počakajte, jaz vas izučim maniere: klip, klap! klip, klap! klip, klap! (tolče, kolikor more Pavliha po hrbtu).

Pavliha: O joj! o joj! (Prav flegmatično!) Meni se zdi, gospodine, da ste mi nekoliko neprijetni. Vi nimate nobenega spoštovanja do mene, kar bi vendar morali imeti! Nu, kje pa imama svojo palico? Aha, tukaj je, tukaj je moja palica! Pif, paf, pif, paf, pif, paf! (pretepa Rigoloja).

Blanche se ni mogla več premagovati. Glasno se prične smejati.

Marionetar se nekoliko preplašen in v zadregi obrne. Zagledavši deklico, povesi oči, kakor zasačen tat.

(Nadaljevanje sledi.)

O ZEMLJEPISJU IN ZGODOVINI

Kdo je odkril Ameriko

Ves svet misli, da je Kristof Kolumb l. 1492 odkril Ameriko. Vendar pa se sozdeva, da je zdaj že potrjena domneva, da je bila Amerika okrita že prej. Ko so nedavno obnavljali freske v šlezviški stolnici, ki prikazujejo mimo motivov iz obične zgodovine tudi skupine živali, so odkrili poleg drugih domačih živali in perutnine, tudi verno sliko purana, ki se večkrat ponavlja na freskah. Te freske pa, kakor je dokazano, izvirajo iz 13. stoletja. Purana prej v Evropi niso poznali, ker izhaja iz Amerike in je šele odondot prišel v Evropo.

Če je torej nizozemski slikar v 13. stoletju to žival v svojih freskah ovekovečil, jo je moral pač poznati, in dozdeva se, da so morali purana pomorski pripeljati s seboj iz "novega sveta." S tem je znova potrjena domneva, da so normanski mornarji še pred letom 1492 odkrili Ameriko.

PONESREČEN MANEVR BEGUNCEV

Ta članek je izšel v partizanskem časopisu "Nova Jugoslavija", dne 1. marca 1944.

Jugoslovanska vlada v Kairu ne napravi, in niti ne more napraviti niti enega koraka, ki ne bi bil prežet s sovraštvom proti Sovjetski Zvezi. S širšega stališča, s sodelovanjem z obojestrano preko Draže Mihajloviča, ona deluje aktivno proti interesom zaveznikov in proti njihovim vojnim ciljem. Tukaj bomo priobčili samo nekoliko njihovih dejanj, ki odkrivajo delo proti Sovjetski Zvezi.

Pred vsem, vladni tisk in tisk, ki je pod njenim pokroviteljstvom, četudi je nemogoče vedeti ravno kaj je vladni tisk — ker se giblje od "Novega Vremena" iz Beograda, do raznih četniških listov in letakov in "Srbobrana" v Ameriki, — piše v sovražnem tonu proti USSR, žali njene voditelje, hvali vlade kakor so Poljska in Finska itd. in s pridruženim radostjo javlja nemške uspehe. To splošno. — A drugače, tukaj je par primerov: Pop Djurđić piše "z vero v Boga, za kralja in domovino" proti "krvoločnemu Stalinu"; najbližji sodelavec Draže sanja o povratku monarhije v Moskvo.

In taka vlada, ki ni sposobna niti samo sebe vladati, je pomnila Sovjetski Zvezi pakt o medsebojni pomoči.

Sama ponudba, diplomatsko nepravilna in nenadna, odkriva kako kairska vlada ni svesna svojega položaja; odkriva vse neumnosti, v katere leže že odkar je začela svoje izdajalsko delo. Kadar Bog ne koga kaznuje mu najprej vzame pamet.

Kakršnakoli bi bila resničnost, ta ponudba je bila neumna in podla in čeprav ni vedno tako na svetu, se tukaj neumnostni podlost ujema druga z drugo.

Kakso se je to zgodilo? Kairske vlade niso zunanji krogi silili, da je to naredila, ker ona se ne bori proti Nemcem ampak se bori z njimi.

Drugačna je situacija. Izgubitev zaslombe v domovini in položaj v inozemstvu, v atmosferi klofuta, ki padajo sedaj takaj in potem kje drugod, iz vseh strani, vse to je gonilo naše politike, da so poskušali narediti dogovor s Sovjetsko Zvezo, katere uživa ljubezen našega naroda in naše domovine in celega demokratskega sveta in si tako pobiljšal svoj ugled, zaman upajoč, da se bo sovjetska vlada dogovarjala z vlado, kateri je narod v domovini odzvel vse pravice.

Sovjetska vlada, kakor je znano, je odbila to ponudbo, ču-

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

ki daje poljudna navodila, kako postati

ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu na državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic iz zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Razno, pa Program neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniški Zedinjenih držav in Poedine države.

Cena knjižice je samo 50 centov.

In se dobi pri:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St.
New York 11, N. Y.

SONART REKORDI

NOVE SLOVENSKE PLOŠČE

Jerry W. Koprivšek in njegov orkester

M596—Wedding Polka (Vr. kom. se modila: Ti pa jeni, pa židana marelja)

Wedding Waltz Slovenski Waltz

Polo Rupnick aestro

M596—Jeep Polka (Mat' potico pečejo)

Marine — polka

675—Terezinka — polka Na planincih—valček

Lepe Melodije

Duquesne University Tamburica Orkester

M571—Na Marijanev, polka Kje so moje rožice

Marička pegla—polka

Za tozadevni cenik in cene plošč en obrnite na

JOHN MARSICH, Inc.

443 W. 42nd ST., NEW YORK

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Slovenskemu Pomožnemu Šeboru, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$2.50 STANE SEDAJ 2.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, daje pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanjih vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenici v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel maslov knjige prebrati iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in je priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov. Čitanje te knjige je bogato plačano." — Tako se je izrazil veliki ameriški dnevnik o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Posiljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):

Moje ime

Št., ulica ali Box št.

Mesto in država

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
Is francoščine prestavil J. L.

(53)

Glumač prebledi od jeze, kajti hotel je izvršiti program. Zatorej jej zamrma nekoliko sitnih nerazumnih besed. pogleda divjakinja ostro in žugajoče ter jej zopet ponudi meso. Po dvorani radovedno občinstvo zašumi.

"Boter," izpregovori Blanche, "koga pa gleda divjakinja tako srpo?"

"Ne vem."

"Mislija bi, da tebe!"

"Kaj še! Jaz pa menim, da ne gleda sploh nikogar!"

In zopet porine divjakinja ponujeni ji krožnik z gnusom in studom nazaj.

A zdaj se Croquefer ni mogel več brzdati. Votlo zarjove ter zavzdigne bič, ki ga je imel v roki, ter udari ubogo žensko.

Razljučeno občinstvo zašumi po dvorani. Rouvenat vstane z žarečimi očmi ter žugajoče stisne pest.

Stršan pogled rvene divjakinje preplasi glumača. Žena bolestno zakriči, skoči nazaj ter — izgine!

Da se igra tako dovrši, tega pač noben navzočnik ne bi bil verjel. Za Croquefera je bilo to hud udarec. Ves iz sebe se opoteka liki pijanec, preobrača svoje blede-modre oči ter izpusti krožnik, da pade preko odra.

Občinstvo zahrumi ter udari v velik smeh. Zagrinjalo pade, a veselo občinstvo še vedno ploska, udarja z nogami ob tla ter na vsi moč kriči: "Živela, ljudožrka! ..."

S tem je bila igra končana.

12.

Pierre Rouvenat se napoti z Blanche-o in njeno spremljevalko zopet v gostilno. Ker je imel potem obiskati še enega ali dva gospoda, odide sam iz gostilne po svojih opravkih. Prizor z ljudožrko je napravil nanj globok vtisk. Še je čutil, kako ga je prečudna ta ženska nepremično in ognjeno zrla. Pa niti misliti si ni mogel, da je nesrečnica bila — Lucila Mellierova, prokleta deklica! ...

Da mu je kdo to rekel, ne bil bi verjel. Kdo bi bil tudi mislil, da je Lucila zagazila v tako veliko bedo in nesrečo? — Croquefer je nadaljeval svoje igre do polnoči. O ljudožrki ni bilo več govora. Ta je bila porabila zmešnjavo med glumači, znamenja je divjaško svoje oblačilo z navadnim ter pobegnula.

Ko se je Croquefer spomnil nanjo, da bi jo občinstvu iznova predstavil, je bilo že prepozno. Ljudožrka je bila zapustila mesto.

Gostilna, kjer je Rouvenat pustil Blancheo, je bila polna ljudi. V treh velikih gostilniških sobah je vpila truma gostov. Bilo je dosti hrupa, jolilajfjanja, petja in vpitja med njimi.

"Moram vas nekoliko samo pustiti," reče gostilničarjeva hči Blanche. "Mati in dekle imajo s postrežbo gostov toliko dela, da ne vedo, kje se jih glava drži. Zatorej moram tudi jaz se potruditi, da jim pomagam kotikortoliko. Ker bi se pa sami med ljudmi lahko bali, zato blagovolite priti sem-le noter."

Ob teh besedah odpre majhno posebno sobo, ki se v njej je nahajal en sam popotnik. Ta je sedel s podprto glavo pri mizi, kakor bi bil globoko zamisljen.

Gostilničarjeva hči odpre veliko omaro, iz katere vzame neko knjigo.

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI
IZROČILI SOSEDU. DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancev za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest
v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, la priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavitku gotovino oz. znanke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING
COMPANY

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

Obiščite Slovenske Prireditve! VAŠA NAVZOCNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRUGIM USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIM ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JAVNOSTI.